

PÆDAGOGISK LÆREPLAN ENGHUSENE PIXIE UDGAVE

Udgivet juni 2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

 Den pædagogiske læreplan s. 3

 Hvem er vi? s. 4-5

 Klynge E s. 6

 Det pædagogiske grundlag s. 6-17

 De seks læreplans temaer s. 18-27

 Refleksion og metodisk systematik i pædagogisk praksis s. 28

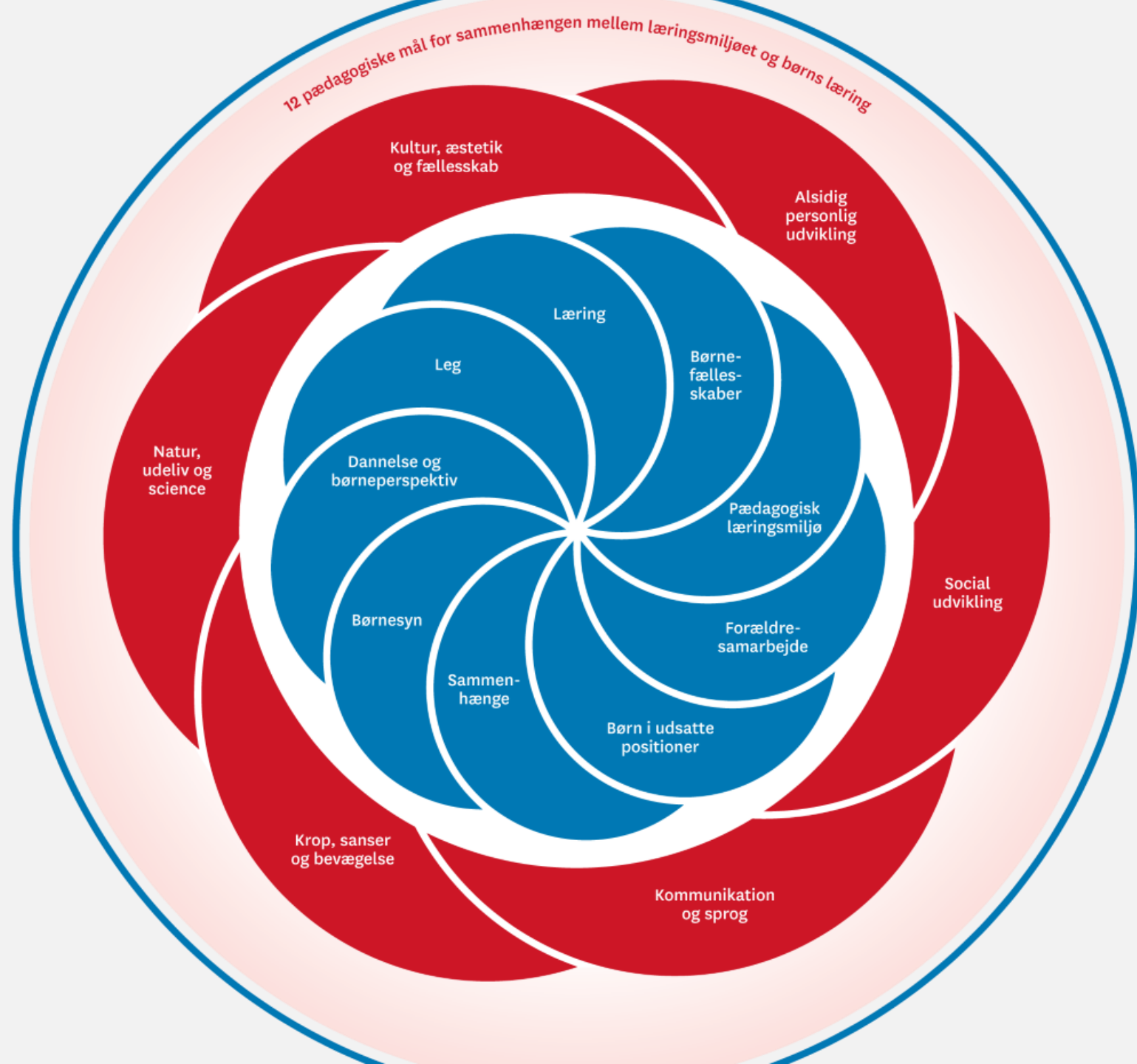
 Evalueringskultur s. 29

 SMTTE-model – skema til handling s. 30

DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Denne pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling, sundhed og dannelse.

Læreplanen er et dynamisk dokument som beskriver vores pædagogiske refleksioner og overvejelser i hverdagens indhold. Den er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

HVEM ER VI?

Enghusene er et integreret 0-6 års dagtilbud, beliggende i naturskønne omgivelser tæt på Engen og Damhussøen i Vanløse.

Her arbejder vi ikke med børn – men for børn.
Vores fundament bygger på en oprigtig interesse for børns udvikling og sammen skaber vi rammen for et nærværende børne- og læringsmiljø.

ENGHUSENE

Enghusene bor i to huse - en vuggestueafdeling med 48 børn og børnehaveafdeling med 66 børn. Begge huse har store dejlige udeområder og lyse indbydende stuer med plads til både fordybelse og bevægelse.

Stuerne i børnehaven er:

Fuglereden
Elefantpaladset
Guldsmedene

Stuerne i vuggestuen er:

Sommerfuglene
Brumbasserne
Musene
Kaninerne

DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Det pædagogiske grundlag er de centrale pædagogiske begreber, principper og værdier, vi skal bruge, når vi planlægger og udvikler det pædagogiske arbejde.

Til forskel fra tidligere læreplaner, er der i denne langt større fokus på børnefællesskabet og legens betydning for børns udvikling, trivsel, dannelse og sundhed. Ydermere har vi fokus på at beskrive og illustrere de daglige rutiner som en del af læringsmiljøet.

BØRNESYN

I Enghusene har børnene ret til leg og medbestemmelse.
Vi skaber læringsmiljøer som tager udgangspunkt i børnenes
perspektiver og initiativer.

Vi hylder børnenes fantasi, nysgerrighed og virkelyst.
Hvert barn har en værdi i sig selv og har derfor ret til at være
forskellige og udvikle sig i forskelligt tempo.

Vi drager omsorg, stimulere og udfordre børnene for at
understøtte barnets læring, trivsel, sundhed og udvikling.
De voksne sikrer at børnenes input og refleksioner lyttes til og
derigennem sikres børnene en demokratisk stemme.

DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIV

Dannelse refererer til en dybere form for læring. Det vil sige, at vi flytter børnenes grænser og vi tilstræber, at børnene udvikler sig til empatiske og kammeratlige mennesker.

I hverdagen lærer vi børnene, at lytte til hinandens meninger og synspunkter. Vi lærer børnene at indgå i større forpligtigende fællesskaber

Dannelsesopgaven for os voksne i Enghusene handler primært om at udvikle mennesker, der kan og tør indgå i relationer med andre, uanset hvilken personlighed eller hvilke karaktertræk man har.

Alle skal, med hver deres særkende, kunne indgå i 0.klasse, på fodboldholdet og senere på ungdomsuddannelsen.

I Enghusene hylder vi børnenes forskellighed, og tilstræber i samarbejde med forældrene at give dem de individuelle redskaber som de har brug for, for at blive livsduelige i den sociale kontekst som venter forude.

LEG

Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen fremmer bl.a. fantasi, virkelyst, sprog, motorik, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

I Enghusene har legen værdi i sig selv og er en gennemgående del af hverdagen. Igennem legen prøver børnene forskellige kompetencer af, de leger blandt andet med sproget og interaktion med andre børn.

LÆRING

Læring handler om at udforske, undre, spørge, eksperimentere, gøre opdagelser, kommunikere m.m.

Læring handler om at finde løsninger på fx konflikter, dilemmaer, regler og roller i lege.

Læring er at turde begå fejl, turde at famle og slippe fantasien løs.

Legen er det mest fundamentale og betydningsfulde element i forhold til læring. Relationer og interaktioner er betydningsfulde for børns læring og udvikling. I det relationelle finder vi lærerige- og udviklende faktorer som er medvirkende til at barnet kan mestre livet.

BØRNEFÆLLESSKAB I ENGHUSENE

Leg, dannelse, udvikling og læring sker i børnefællesskaber. Relationer og venskaber er afgørende, hvis barnet skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til.

Via vores venskabsgrupper, forpligtigende og uforpligtigende fællesskaber gives børnene mulighed for at etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur, og vi ønsker at mobning forebygges.

I Enghusene har vi fokus på, at forældrene har et medansvar for børnefællesskaberne, ved at anerkende alle familier uanset familiernes forudsætninger, understøtte børnene med legeaftaler, støtte op om traditioner, fester og arrangementer i Enghusene.

PÆDAGOGISKE LÆRINGSMILJØ

Enghusene har åbent fra kl. 7-17. og det er vores fornemmeste opgave, at børn og forældre føler sig trygge og velkomne fra de træder ind ad døren.

Vores pædagogiske læringsmiljø tager afsæt i det pædagogiske grundlag, og er tænkt ind i dagens gang. Det vil sige, vi har børnene med i alt hvad vi laver. Det er alt fra børneperspektiv, medbestemmelse til oprydning, affaldssortering, borddækning m.m. I garderoben øver børnene sig i selv at holde styr på deres ting, tage tøj/sko af og på. Når vi er på ture øver vi trafiksikkerhed og dannelse i bussen og teateret.

I dagens mange rutiner og møder med børnene er vi nærværende og nysgerrige på børnene og hvad de byder ind med, i form af historier og ideer. Vores hverdag er struktureret og planlagt, men der er også plads til spontanitet – fx når det regner eller sner og vi er nødt til at springe i overtøjet og komme ud for at hoppe i vandpytter eller bygge en snemand.

FORÆLDRESAMARBEJDE

I Enghusene er det vigtigt med et tæt og tillidsfuldt forældresamarbejde. Vi ser forældrene som en samarbejdspartner og ressource i deres barns udvikling. Ved indkøring og generelt i hverdagen har det en afgørende betydning for barnets trivsel, udvikling, sundhed og dannelse at vi inddrager forældrenes viden om deres barns liv derhjemme og i Enghusene.

Vi har dagligt dialog og videns udvekslingen om barnet, og mere systematisk foregår det ved opstartssamtalen, under indkøring, ved tre måneders samtaler, to årssamtaler, trivsel samtaler samt 5 årssamtaler inden overgang til fritidsinstitution og skole.

I Enghusene læner vi os ind i Københavns kommunes pejlemærke - **forældrepartnerskab**

”Forældre og dagtilbud skal indgå i et tæt og ligeværdigt samarbejde om det enkelte barns eller unges udvikling og trivsel. Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som del af et partnerskab.”

BØRN I
UDSATTE
POSITIONER
FOKUSPUNKT

I Enghusene har vi plads til forskellighed. København kommunes pejlemærke: **Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle** er et vigtigt parameter for vores pædagogiske tilrettelæggelse af hverdagen og vores pædagogiske læringsmiljø.

”Alle børn og unge skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn og unge med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnene og de unges egne kulturfællesskaber er central.”

I klyngen har arbejdsfællesskabet Inkluderende fællesskaber særligt fokus på, at:

- støtte alle børn og unge i positive mestringsoplevelser
- understøtte at alle børn og unge, uanset forudsætninger og baggrund, oplever at være en del af børnefællesskabet
- pædagogiske indsatser målrettet det enkelte barn/unge foregår så vidt muligt ved, at andre børn/unge også deltager i legen

I hverdagen arbejder vi med begrebet den pædagogisk bagdør i voksenstyret lege / rutiner m.m.

SAMMENHÆNG OG OVERGANGE

Hverdagen i dagtilbud er fyldt med skift og overgange.

Barnets møde med dagtilbuddet er den første og største overgang i barnets liv. Næste store overgang er fra vuggestue til børnehave og igen fra børnehave til fritidsinstitution/skole.

Alle overgange er betydningsfulde i børns liv, og derfor vægtes det højt.

Vi afholder de nødvendige samtaler med forældre. Dvs. at vi vurderer om der er behov for, at invitere forældre til samtale når deres barn er vokset ud af vuggestuen. Overgangssamtale er en samtale som afholdes mellem medarbejdere og forældre, således at overgangen til det nye bliver så smidigt og let for barnet som muligt. Ved samtalen drøftes konkrete indsatser vi gør som dagtilbud og hvordan I som forældre kan understøtte barnet i overgangen til det nye.

En god overgang kræver:

- At man styrker barnet i at træde kompetent ind i “det nye” med realistiske forventninger.
- Et stærkt samarbejde mellem vuggestue og børnehave, samt børnehave, fritidshjem og skoler.
- Et stærkt forældresamarbejde om sammenhæng i overgange.

INDDRAGELSE AF LOKALSAMFUNDET

I Enghusene inddrager vi lokalsamfundet og lokale samarbejdspartnere når vi planlægger vores hverdag. Fx skoler, biblioteker, museer, idrætstilbud og faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. inddrages med henblik på at flytte læringen ud af vante rammer og derigennem styrke vores pædagogiske læringsmiljø.

I klyngen afholder vi store legedag på engen to gange årligt. Her deltager klyngens 0-6 års dagtilbud, samt enkelte 0. - og 2. klasse fra den lokale skole.

Vi har tæt samarbejde med Fritidscenter Vanløse, hvor vi benytter deres lokaler, busser og faciliteter. Samarbejdet bidrager med en særlig viden og interesse inden for eksempelvis natur, sport, musik, sundhed og håndværk, samt styrker og udvider vores pædagogiske læringsmiljøer.

DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Det fysiske børnemiljø er de rammer og indretning vi mener skal understøtte børnenes lyst til at udforske, skabe og fantasere. Vi tilstræber optimale muligheder for leg, og børnene skal have mulighed for selvbestemmelse og frihed til at vælge ud fra alder og kompetencer.

Det psykiske børnemiljø handler om, hvordan børnene trives med hinanden og med de voksne. I Enghusene er vi enige om at understøtte positive og konstruktive fællesskaber, uden eksklusion. I et godt psykisk børnemiljø bidrager fællesskaber, venskaber, inklusion, omsorg, tryghed, tillid og medbestemmelse til en positiv hverdag og trivsel for det enkelte barn

Det æstetiske børnemiljø handler om samspillet mellem omgivelserne og børns sanser. Det æstetiske miljø har betydning for om børnene oplever Enghusene som et rart sted at være, og husene opleves som inspirerende, motiverende, udfordrende og behageligt.

DE SEKS LÆREPLANS TEMAER

Krop, sanser og bevægelse

Kroppens fysik
Kropsidentitet
Stimulering af sanserne
Gestik, mimik og udtryk

Social udvikling

Deltagelse og medindflydelse
Empati
Legens betydning

Kultur, æstetik og fællesskab

Kulturelt indtryk
Kulturelt udtryk
Kultur
Fællesskab

Alsidig personlig udvikling

Engagement
Livsduelighed
Gåpåmod
Deltagelseskompetence

Kommunikation og Sprog

Interaktioner
Sproglige rollemønstre
Fællesskaber

Natur, udeliv og science

Oplevelser i naturen
Læring i uderummet
Matematisk opmærksomhed
Undersøgende tilgang

ÅRSHJUL

I klyngens 0-6 års dagtilbud arbejder alle ud fra samme årshjul, med de seks læreplans temaer.

Samarbejdet på tværs af enhederne understøtter, at vi bedst muligt erfarings- og videndeler.

I Klyngen etableres et arbejdsfællesskab for de faglige fyrtårne, hvor de mødes og planlægger hvordan de faciliterer og implementerer pædagogiske tiltag sammen med deres kollegaer.

I vores planlagte og struktureret hverdag har vi plads til spontanitet og inddragelse af børnenes perspektiver. Vores planer flytter sig for det der rører sig i børnegruppen, og tilpasses børnenes behov, trivsel, udviklingsniveau samt vind og vejr.

ÅRSHJUL

1. Oktober/november:

Social udvikling

2. December/januar:

Kultur, æstetik og fællesskab

3. Februar/marts:

Alsidig personlig udvikling

4. April/maj:

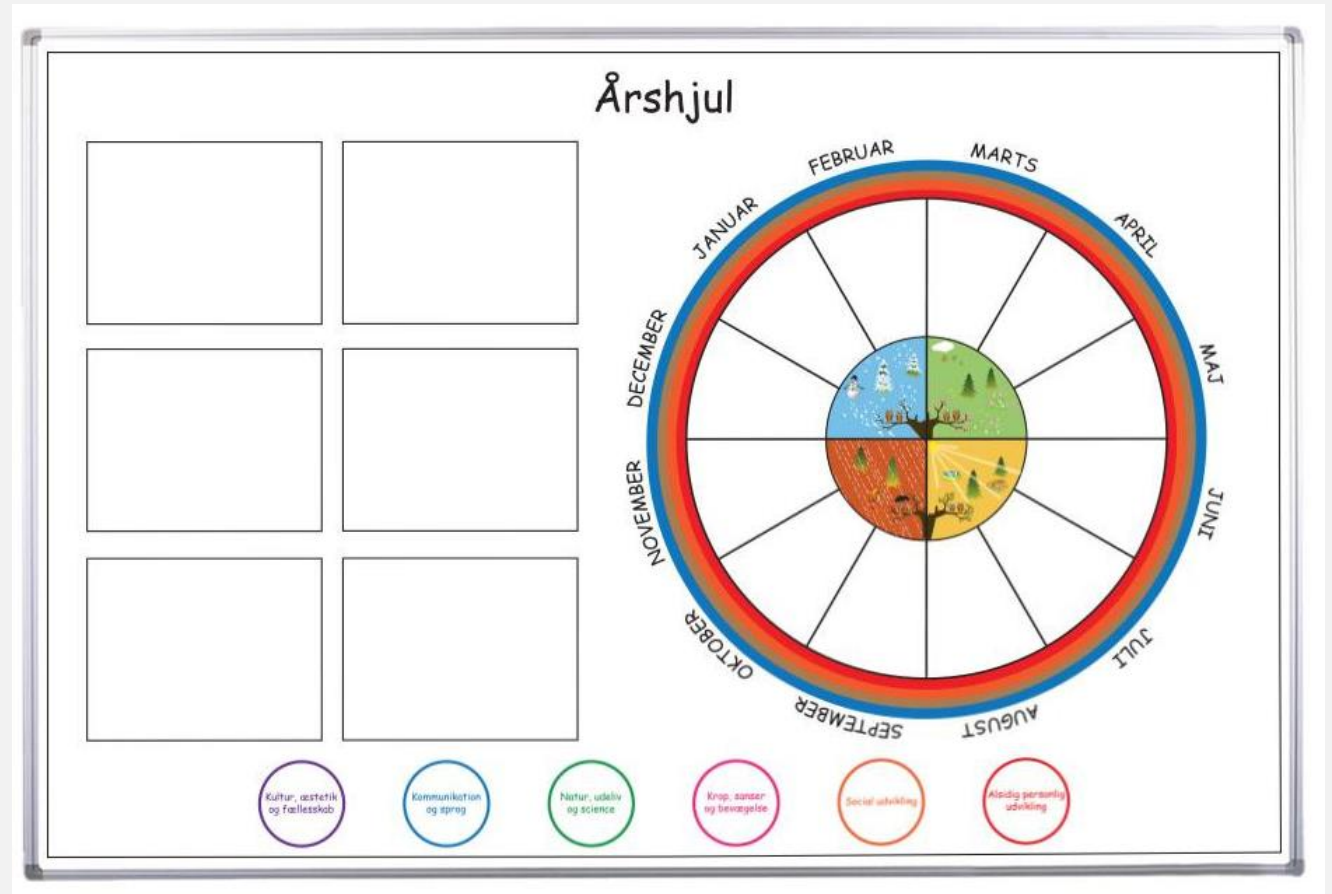
Sprog og kommunikation

5. Juni/juli:

Natur, udeliv og science

6. August/september:

Krop, sanser og bevægelse

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

I Enghusene understøtter hverdagens pædagogiske læringsmiljø, børnenes gåpåmod, deltagerlyst, selvtillid og engagement i sig selv og fællesskabet.

Det handler om, at børnene skal lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre – både børn og voksne.

Det er vigtigt, at børn får mulighed for at få et stadigt mere nuanceret kendskab til sig selv og andre.

SOCIAL UDVIKLING

I Enghusene handler social udvikling blandt andet om, at kunne indgå i venskaber og fællesskaber i forskellige sammenhænge. Børn udtrykker og tilegner sig disse kompetencer i samspil med hinanden og med de voksne.

KOMMUNIKATION OG SPROG

Kommunikation finder hele tiden sted – det er værktøjet vi ikke kan undvære.

Sproget udvikles i takt med børnenes udvikling. I Enghusene har vi fokus på at væbne børnene med et varieret sprog og evnen til at bruge det i forskellige situationer, da det øger børns mulighed for at blive forstået og inkluderet i fællesskaber.

Derfor er det vigtigt, at vi tidligt stimulerer børns ordforråd og forståelse af begreber. Med sproglig udvikling mener vi både talesprog, skriftsprog, kropssprog og billedsprog.

I Enghusene laver vi sprogvurdering på alle børn. Vi skal bruge sprogvurderingerne som en del af grundlaget for, hvilke pædagogiske handlinger og overvejelser, der skal indgå i den pædagogiske planlægning. Sprogvurderingerne har betydning for hvordan vi tilrettelægger den pædagogiske indsats i forhold til gruppen og til det enkelte barn.

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

I Enghusene er BOB - *Børn og bevægelse* på programmet hele dagen. Det har vi fordi, børn udvikler deres færdigheder og vaner ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger. De får erfaringer med, hvad det betyder at koble fx det talte sprog med kropssproget, og de udvikler herigennem deres forståelse for, at andre kan have et andet udtryk og andre reaktioner.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Naturen giver rum for oplevelser og lege på alle årstider og i alt slags vejr.

I Enghusene er vi ude, blandt andet fordi det bidrager til at gøre børnene bekendt med og giver dem forståelse for planter, dyr, årstider og vejr.

Vi inddrager eksperimenter, undersøgelse og fantasi, for derpå at give børnene erfaringer og hente viden om naturfænomener og sammenhænge.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

I børnehaven er legepladsen indrettet med udeværksted, pavillon med kriblekraple værksted, læse/tegne rum, bålsted m.m.

I vuggestuen har vi sansehjørnet med bænkebidere, bær og dufte. Rutsjebanen, gynger og sandkassen udforskes og skaber rammen for lege og relationer på tværs af stuerne.

Engen er forlængelse af vores legeplads. Både vuggestue og børnehave nyder, at gå på opdagelse i det høje græs, langs vandløbet og ned til svanerne på søen.

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

- Kultur er både en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, og det er de kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivets arenaer og fællesskaber. Det er gennem kultur, at børn møder nye sider af dem selv, får mulighed for at udtrykke sig på mangfoldige måder og forstå deres omverden.

REFLEKSION
OG METODISK
SYSTEMATIK
|
PÆDAGOGISK
PRAKSIS

I Københavns kommune er der krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis:

”Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder - arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den”

I klyngen arbejder vi systematisk med:

- Sprogvurdering på alle børn
- Internt trivselsvurdering TOPI, to gange årligt
- Vidensoverdragelseskema til fritidsinstitution og skole. Denne udfyldes i samarbejde med forældre, ved 5års status samtalen

Til at understøtte vores metodiske systematiker bruger vi SMTTE-model, som vores primære refleksions og handleplans redskab. SMTTE-modellen er anvendelig i det pædagogiske arbejde, fordi den kræver, at man tager udgangspunkt i netop den sammenhæng, man er i, og tænker i konkrete tiltag for at nå de opsatte mål. Samtidig tvinges man hele tiden til at reflektere over sine valg. På den måde sikre vi kvalitet i de tilbud, vi giver børnene. Endvidere udvikler den vores refleksive tankegange, fordi skal beskrive, hvad vi gør, hvorfor vi gør det og hvordan vi gør det.

EVALUERINGSKULTUR
FOKUSPUNKT

I klyngen har vi et fælles udviklingspotentiale og fokuspunkt i forhold til evalueringskultur, metodik og systematik. Vi ønsker i fællesskab at blive klogere på hvordan vi opnår øget vidensdeling, opfølgning og evaluering.

Vi ønsker at fremme et dynamisk flow og skabe en kultur, hvor det er praksis, at vi løbende reflektere og evaluere hvordan sammenhængen er mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes liv.

I vores 0-6 års enheder afholder vi stuemøder, teammøder og personalemøder. Meningen med disse møder er planlægning, videns- og erfaringsdeling. Vores fokuspunkt er øget fokus på evaluering og refleksion ved blandt andet at inddrage skema til handling (se næste side).

SMTTE-MODEL SKEMA TIL HANDLING

SAMMENHÆNG HVAD VIL VI ARBEJDE MED?	
MÅL Hvad vil vi gerne opnå?	
TILTAG Hvad vil vi gøre for at nå målet? Ansvarlig: Hvem gør hvad?	
TEGN Hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til at nå målet?	
EVALUERING/opfølgning Hvordan kan vi se/måle en effekt/ændring? Hvornår vil vi vurdere, om vi har nået målet? Og hvad er næste skridt? Hvilken læring ser vi børnene har fået? Ansvarlig: Hvem gør hvad?	